

Naam: _____

Datum: _____

VOORBEELD
niet gebruiken

De splitsfabriek

Groep 5 · rekenen · Vermenigvuldigen en delen · 160 min

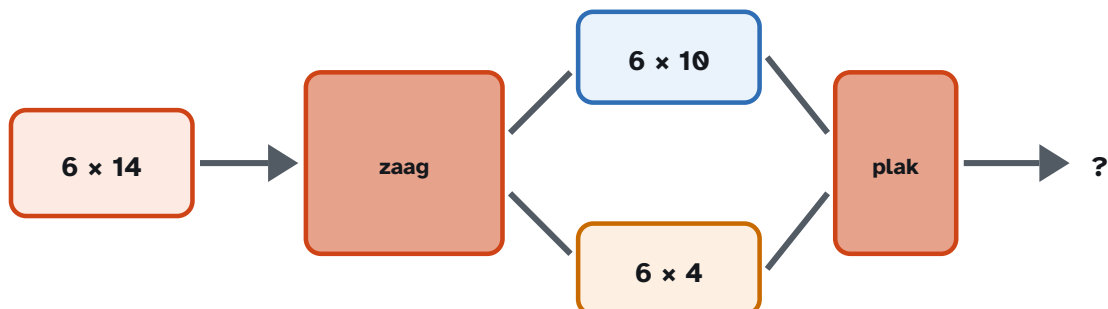
Doelen

- Ik splits een keersom in stukken die ik makkelijk kan uitrekenen
- Ik kies waar ik het handigst kan splitsen, en leg uit waarom
- Ik reken een deelsom uit door terug te werken
- Ik controleer een antwoord met de omgekeerde som

1. De splitsmachine

Werkorder 1

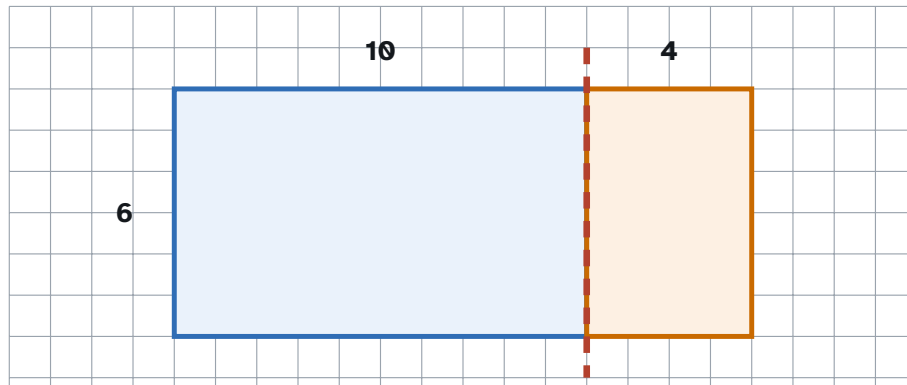
Welkom in de splitsfabriek! Hier maken we lastige keersommen makkelijk. Een lastige som gaat de **splitsmachine** in. Die zaagt hem in stukken die je uit je hoofd weet. Daarna plakt de machine de stukken weer aan elkaar.

Zo gaat 6×14 door de fabriek.

Hoe weet de machine dat het mag? Kijk naar de rechthoek. Hij heeft **6 rijen van 14 vakjes**. De machine zaagt hem bij de 10 door.

6 rijen van 14, gezaagd bij de 10.

1

Hoeveel vakjes heeft het blauwe stuk?

2

Hoeveel vakjes heeft het oranje stuk?

3

Hoeveel is 6×14 ?

Je kunt ook op een andere plek zagen. Bijvoorbeeld precies in het midden.

4

Reken 6×14 uit op twee manieren. Welke vond je het handigst?

Zaag bij de 10

=

Zaag in het midden

=

Het handigst vond ik:

Zaag bij de 10

Zaag in het midden

Storing!

Machine B maakt fouten. Bij 6×14 komt er **64** uit. De ploegleider kijkt in de machine en ziet dit briefje.

Briefje uit machine B

$6 \times 10 = 60$, en dan nog 4 erbij: $60 + 4 = 64$.

5

Wat doet machine B fout?

- A Hij zaagt op de verkeerde plek
- B Hij vergeet dat het oranje stuk 6 rijen van 4 is
- C Hij moet $60 - 4$ doen
- D Hij doet niets fout

6

Reken 8×13 uit op twee manieren. Kies zelf waar je zaagt.

Manier 1

=

Manier 2

=

Het handigst vond ik:

Manier 1

Manier 2

Extra uitdaging

De machine kan ook in **drie** stukken zagen. Reken 7×16 uit door te zagen in 10, 5 en 1.

7

Hoeveel is 7×16 ?

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

1

te makkelijk

2

precies goed

3

4

te moeilijk

5

Hoe leuk vond je het?

1

niet leuk

2

3

4

heel leuk

5

Hoeveel hulp had je nodig?

1

geen

2

3

4

5

veel

Wat wil je er nog over vertellen?

2. Slim zagen

Werkorder 2

De fabriek krijgt nieuwe machines. Elke machine zaagt op een andere manier. Jij zoekt uit welke machine bij welke som het snelst is.

Machine	Wat hij doet	Voorbeeld
Zaag bij de 10	Splitst een getal in tientallen en de rest	$7 \times 12 = 7 \times 10 + 7 \times 2$
Verdubbelaar	Rekent de helft uit en doet het dubbel	$4 \times 25: 2 \times 25 = 50$, dubbel is 100
Eraf-zaag	Rekent te veel uit en haalt het teveel eraf	$9 \times 15 = 10 \times 15 - 15$
Wisselaar	Halveert het ene getal en verdubbelt het andere	$5 \times 18 = 10 \times 9$

8

Waar zaag je 7×12 het handigst?

A $7 \times 10 + 7 \times 2$

B $7 \times 9 + 7 \times 3$

C $7 \times 11 + 7 \times 1$

D $7 \times 8 + 7 \times 4$

A

B

C

D

9

Reken 4×25 uit op twee manieren. Welke vond je het handigst?

Zaag bij de 20

=

Verdubbelaar

=

Het handigst vond ik:

☐

Zaag bij de 20

☐

Verdubbelaar

10

Reken 9×15 uit met de eraf-zaag: eerst 10×15 , dan haal je er één keer 15 af.

11

Reken 5×18 uit op twee manieren. Welke vond je het handigst?

Zaag bij de 10

=

Wisselaar

=

Het handigst vond ik:

☐

Zaag bij de 10

☐

Wisselaar

12

Bij welke sommen gebruik jij liever de eraf-zaag? Geef twee voorbeelden en leg uit waarom.

Extra uitdaging

Welke machine gebruik je voor 25×12 ? Probeer er twee en kies.

13

Hoeveel is 25×12 ?

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

1

te makkelijk

2

precies goed

3

4

te moeilijk

5

Hoe leuk vond je het?

1

niet leuk

2

3

4

heel leuk

5

Hoeveel hulp had je nodig?

1

geen

2

3

4

5

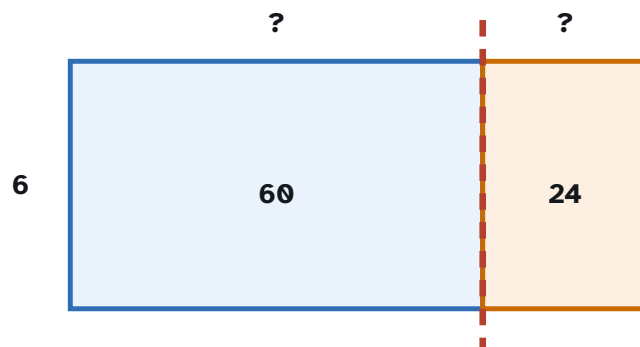
veel

Wat wil je er nog over vertellen?

3. De fabriek achteruit

Werkorder 3

Vandaag draait de fabriek **achteruit**. Er komen 84 doosjes binnen, netjes in 6 rijen. Hoeveel doosjes staan er in elke rij? Dat is 84 gedeeld door 6.

84 doosjes in 6 rijen. Hoe breed is de rechthoek?

De machine zaagt 84 in **60 en 24**, twee getallen die in de tafel van 6 staan.

14

Hoeveel is 60 gedeeld door 6?

15

Hoeveel is 24 gedeeld door 6?

16

Hoeveel is 84 gedeeld door 6?

17

Reken 96 gedeeld door 8 uit op twee manieren. Welke vond je het handigst?

Zaag bij de 80

=

Steeds halveren

=

Het handigst vond ik:

☐

Zaag bij de 80

☐

Steeds halveren

18

Je wilt 72 gedeeld door 6 uitrekenen. Welke zaag werkt? Kies alle goede.

A 70 en 2

B 60 en 12

C 50 en 22

D 36 en 36

☐ A☐ B☐ C☐ D

Controle!

Machine C zegt dat 91 gedeeld door 7 gelijk is aan **12**. Controleer het met een keersom.

19

Hoeveel is 91 gedeeld door 7 echt?

Tip: Hoeveel is 7×12 ? Hoeveel scheelt dat met 91?

20

Leg uit hoe de fabriek vooruit en de fabriek achteruit bij elkaar horen.

Extra uitdaging

Er komen 156 doosjes binnen in 12 rijen. Hoeveel staan er in elke rij?

21

Hoeveel is 156 gedeeld door 12?

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

1

te makkelijk

2

precies goed

3

4

te moeilijk

5

Hoe leuk vond je het?

1

niet leuk

2

3

4

heel leuk

5

Hoeveel hulp had je nodig?

1

geen

2

3

4

5

veel

Wat wil je er nog over vertellen?

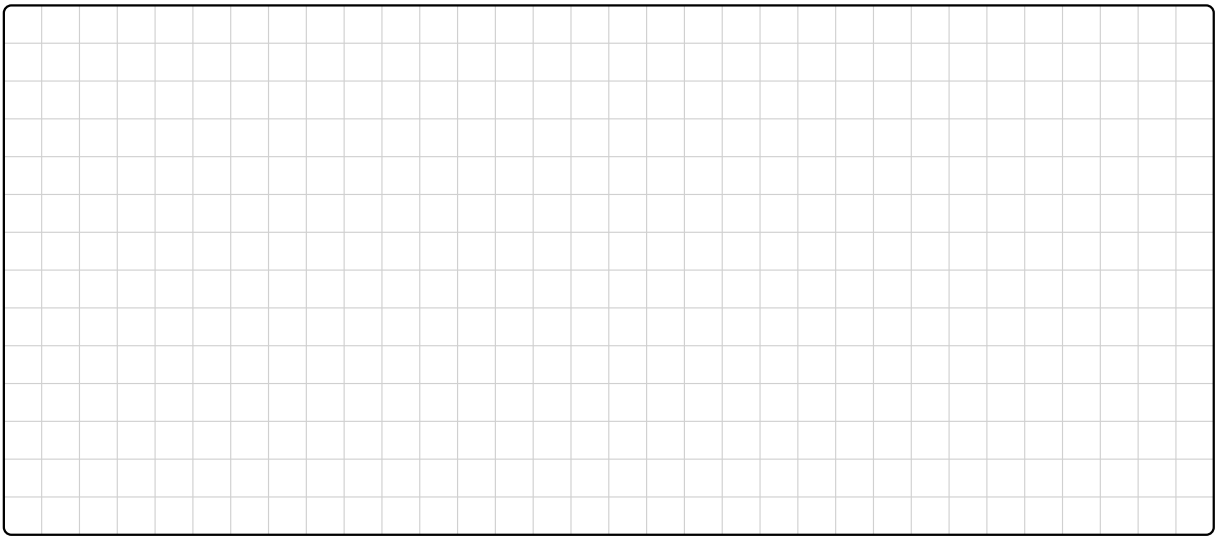
4. Jouw eigen machine

Werkorder 4

De fabriek wil een nieuwe machine, en jij ontwerpt hem. Kies een keersom: een getal onder de 10 keer een getal van 11 tot en met 30. Neem er een uit je rekenboek, of bedenk er zelf een.

22

Teken de rechthoek van jouw som op de ruitjes. Zet de zaag erin en schrijf bij elk stuk hoeveel vakjes het is.

23

Schrijf je som op en de stappen van je machine. Zeg waarom je daar zaagt.

24

Maak een terugwerkkaart voor een klasgenoot. Schrijf een deelsom op, de zaag die helpt, en het antwoord.

Extra uitdaging

Ontwerp een machine die werkt voor **elke** som met 9, zoals 9×14 , 9×23 en 9×27 . Schrijf op wat hij doet.

25

Wat doet jouw machine met 9?

Terugblik op dit deel: kleur bij elke vraag één rondje in

Hoe moeilijk vond je dit deel?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

te makkelijk precies goed te moeilijk

Hoe leuk vond je het?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

niet leuk heel leuk

Hoeveel hulp had je nodig?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

geen veel

Wat wil je er nog over vertellen?

